

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 maja 2018 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w składzie:

Przewodniczący:	SSR del. Magdalena Kimel
Protokolant:	Justyna Jarzombek

po rozpoznaniu w dniu 16 maja 2018 r. w Gliwicach

sprawy J. J. (1) (J.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania J. J. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

z dnia 29 września 2017 r. **nr** (...)

- zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu prawo do ustalenia wysokości emerytury zgodnie z art. 110a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 17 grudnia 1998r. za okres od 1 września 2017r. do 31 grudnia 2017r.,
- umarza postępowanie w części uwzględniającej żądanie na mocy decyzji z dnia 27 lutego 2018r.

(-) SSR del. Magdalena Kimel

Sygn. akt VIII U 2025/17

UZASADNIENIE

Decyzją z 29 września 2017 r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. odmówił ubezpieczonemu J. J. (1) (J.) prawa do ponownego przeliczenia podstawy wymiaru emerytury na podstawie art. 110a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. W uzasadnieniu wskazał, że nowo wyliczony wskaźnik wysokości podstawy wymiaru był niższy niż 250%.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczony wskazał, że spełnia warunki do przeliczenia świadczenia. Domagał się przeliczenia świadczenia w oparciu o art. 110 a ustawy emerytalnej.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie podtrzymując swoje dotychczasowe stanowisko w sprawie.

Ostatecznie organ rentowy (po przedłożeniu nowych dowodów) uwzględnił żądanie ubezpieczonego i przeliczył przysługującą mu emeryturę na podstawie art. 110a ustawy emerytalnej od 1 stycznia 2018 r., tj.: od miesiąca w którym odwołujący ponownie złożył wniosek.

Sąd ustalił co następuje:

Ubezpieczony J. J. (1) (ur. (...)) jest uprawniony do emerytury górniczej od (...)r. Wysokość zarobków została ustalona najpierw z uwzględnieniem przychodów ubezpieczonego z 12 miesięcy do października 1984 r. do września 1985 r. Następnie wskaźnik wysokości podstawy wymiaru obliczony z 3 lat kalendarzowych od 1986 r. do 1988 r., który został ustalony decyzją o rewaloryzacji emerytury z 5 grudnia 1991 r. wyniósł 396,74% i został ograniczony do 250%. W dniu 12 września 2003 r. ubezpieczony przedłożył zaświadczenie od pracodawcy z uwzględnionymi wartościami deputatu węglowego. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru z ww. okresu wyniósł 400,36% i został ograniczony do 250%.

Ubezpieczony pracował w KWK (...) w R.:

- od 18 listopada 1959 r. do 30 października 1964 r. jako górnik- cieśla pod ziemią,
- od 1 listopada 1964 r. do 31 października 1966 r. jako nadgórnik oddziału wydobywczego pod ziemią;
- od 1 sierpnia 1966 r. do 31 lipca 1971 r. jako sztygar zmianowy oddziału wydobywczego pod ziemią;
- od 1 sierpnia 1971 r. do 13 grudnia 1978 r. jako sztygar oddziału wydobywczego pod ziemią;
- od 14 grudnia 1978 r. do 30 czerwca 1990 r. jako nadsztygar górniczy.

Prawomocną decyzją z 13 lipca 2015 r. organ rentowy odmówił ubezpieczonemu przeliczenia emerytury na podstawie art. 110 a ustawy emerytalnej, ponieważ wskaźnik wysokości podstawy wymiaru nie przekroczył 250%. Organ rentowy przyjął wówczas minimalne wynagrodzenie za pracę od 18 listopada 1959 r. do 31 grudnia 1979 r. i od 1 stycznia 1990 r. do 30 czerwca 1990 r.

W dniu 21 września 2017 r. ubezpieczony ponownie wniósł o przeliczenie emerytury na podstawie art. 110a ustawy emerytalnej.

Decyzją z 29 września 2017 r. organ rentowy odmówił ubezpieczonemu prawa do przeliczenia świadczenia z przyczyn jak wyżej. Wskazał, że nie przedłożono nowych dowodów oraz nie ujawniono nowych okoliczności istniejących przed dniem wydania decyzji, które miałyby wpływ na prawo do świadczenia lub jego wysokość.

Z powyższą decyzją nie zgodził się ubezpieczony. Wniósł odwołanie, które zainicjowało niniejsze postępowanie.

W trakcie postępowania (...) SA w B. przesłała zaświadczenie Rp-7 z 11 stycznia 2018 r., w którym wskazała wynagrodzenie otrzymywane przez ubezpieczonego za okres od 1 stycznia 1980 r. do 31 grudnia 1989 r., wystawione na podstawie kartotek zarobkowych i list płac oraz zaświadczenie Rp-7 z 11 stycznia 2018 r. za okres od 1 listopada 1964 r. do 31 grudnia 1979 r. oraz od 1 stycznia 1990 r. do 30 czerwca 1990 r. wystawione na podstawie angaży. Spółka wskazała, że nie posiada dokumentacji placowej ubezpieczonego sprzed 1980 r.

W dniu 16 stycznia 2018 r. ubezpieczony ponownie wystąpił z wnioskiem o przeliczenie emerytury na podstawie art. 110 a ustawy emerytalnej. Przedłożył ww. zaświadczenia RP-7.

Decyzją z 27 lutego 2018 r. organ rentowy przeliczył emeryturę przysługującą ubezpieczonemu na podstawie art. 110 a ustawy emerytalnej od 1 stycznia 2018 r., a więc od miesiąca, w którym złożono ww. wniosek.

Zgodnie z tą decyzją, najniższy wskaźnik większy niż 250% z 20 lat wybranych z całego okresu ubezpieczenia kształtuje się następująco:

Rok	Wynagrodzenie (zł)	Kwota roczna przeciętnego wynagrodzenie ogłoszona za dany rok kalendarzowy (zł)	Stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia (%)
1966	30 000,00	23 208,00	129,27
1969	31 300,00	26 088,00	119,98
1970	40 100,00	26 820,00	149,52
1971	50 850,00	28 296,00	179,71
1974	55 200,00	38 220,00	144,43
1975	79 200,00	46 956,00	168,67
1976	79 200,00	51 372,00	154,17
1977	92 000,00	55 152,00	166,81
1978	89 080,00	58 644,00	151,90
1979	103 600,00	63 924,00	162,07
1980	247 858,00	72 480,00	341,97
1981	247 858,00	92 268,00	334,36
1982	308 503,00	139 572,00	433,56
1983	718 800,00	173 700,00	413,82
1984	790 675,00	202 056,00	391,31

1985	1 089 599,00	240 060,00	453,89
1986	1 263 248,00	289 140,00	436,90
1987	1 391 457,00	350 208,00	397,32
1988	2 337 170,00	637 080,00	366,86
1989	8 602 453,00	2 481 096,00	346,72
1990	1 374 000,00	12 355 644,00	11,12

Suma wskaźnik z ww. lat wyniosła 5 000,47%. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 250,02 % (5 000,47% : 20).

Powyższy stan faktyczny był bezsporny i wynikał z dokumentów znajdujących się w aktach organy rentowego oraz aktach osobowych ubezpieczonego.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie przedmiotem sporu było ustalenie od kiedy organ rentowy powinien przeliczyć emeryturę przysługującą ubezpieczonemu na podstawie 110a ustawy emerytalnej. W trakcie niniejszego postępowania sądowego, organ rentowy wydał decyzję z 27 lutego 2018 r, w której ostatecznie przeliczył ubezpieczonemu prawo do spornego świadczenia od 1 stycznia 2018 r., tj.: od miesiąca w którym złożono kolejny wniosek o przeliczenie emerytury (z załączonymi drukami Rp-7, których organ rentowy nie posiadał przed wydaniem zaskarżonej decyzji), a nie od początku miesiąca, w którym złożono wniosek na skutek którego została wydana zaskarżona decyzja, tj.: od 1 września 2017 r.

Zgodnie z art.110a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U.2017.1383 j.t.). wysokość emerytury oblicza się ponownie od podstawy wymiaru ustalonej w sposób określony w art.15, z uwzględnieniem art.110 ust.3, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie prawa polskiego przypadającą w całości lub w części po przyznaniu świadczenia:

- z kolejnych 10 lat kalendarzowych przypadających w ostatnich 20 latach kalendarzowych, poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek

o ponowne ustalenie emerytury od przeliczonej podstawy,

- dowolnie wybranych przez emeryta 20 lat kalendarzowych, w których podlegał ubezpieczeniu, przypadających przed rokiem zgłoszenia o ponowne ustalenie wysokości emerytury, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru przed zastosowaniem ograniczenia, o którym mowa w art.15 ust.5, jest wyższy niż 250%.

Ustalenie wysokości emerytury w sposób wskazany powyżej może nastąpić tylko raz.

Szczegółowe zasady postępowania w sprawach o świadczenia emerytalno-rentowe określa rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. z 2011r. nr 237, poz. 1412). Rozporządzenie to w § 21 pkt 1 przewiduje, iż środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia.

Powyższy przepis zakłada istnienie optymalnych warunków, tj. wymaga, by zachowała się dokumentacja płacowa pracodawcy. Natomiast w sytuacji, gdy nie zachowała się stosowna dokumentacja płacowa, wysokość zarobków może być ustalona na podstawie dokumentacji zastępczej z akt osobowych pracownika (np. umów o pracę, angaży, wpisów w legitymacji ubezpieczeniowej oraz innych pism dotyczących zatrudnienia, które zawierają informacje o wynagrodzeniu), a także zeznań świadków.

W postępowaniu sądowym nie obowiązują ograniczenia, co do środków dowodowych stwierdzających wysokość zarobków lub dochodów stanowiących podstawę wymiaru emerytury lub renty określone w § 21 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 października 2011r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe. Wysokość zarobków, której pochodną jest podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne, jest faktem mającym istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 227 k.p.c.), który w postępowaniu przed sądem może być udowodniany wszelkimi środkami dowodowymi (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 1997r., sygn. akt II UKN 186/97, OSNP 1998/11/342, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 czerwca 2006r., sygn. akt I UK 115/06, OSNP 2007/17-18/257). Niemniej jednak zarobki za poszczególne lata muszą być wykazane w sposób niebudzący wątpliwości, w ściśle określonej kwotowo wysokości. Nie jest natomiast możliwe przeliczenie wysokości emerytury w oparciu o hipotetyczne lub uśrednione wysokości zarobków. Zatem – jak już to wskazano wcześniej - kwestia pobieranego wynagrodzenia musi zostać udowodniona w sposób bezwzględny, a tylko dokumentacja stanowi precyzyjny dowód w zakresie wysokości wynagrodzenia w postępowaniu sądowym.

Art. 114 ust. 1 ustawy emerytalnej stanowi, że w sprawie zakończonej prawomocną decyzją organ rentowy, na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, uchyla lub zmienia decyzję i ponownie ustala prawo do świadczeń lub ich wysokość, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono nowe okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość.

Ostatecznie organ rentowy przeliczył emeryturę przysługującą ubezpieczonemu na podstawie art. 110a ustawy emerytalnej. Zaznaczyć należy, że w trakcie postępowania sądowego, przedłożono organowi rentowemu nowe dowody w postaci zaświadczeń Rp-7 za okresy od 1 stycznia 1980 r. do 31 grudnia 1989 r., od 1 listopada 1964 r. do 31 grudnia 1979 r. oraz od 1 stycznia 1990 r. do 30 czerwca 1990 r. W konsekwencji kolejną decyzją z 27 lutego 2018 r. organ rentowy uwzględnił żądanie ubezpieczonego i przeliczył emeryturę od 1 stycznia 2018 r., a więc od miesiąca, w którym złożono kolejny wniosek, a nie wniosek na skutek którego wydano zaskarżoną decyzję.

Zgodnie z art. 129 ustawy emerytalnej, świadczenie wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu.

Przeliczenie świadczenia powinno zatem nastąpić od pierwszego dnia miesiąca, w którym ubezpieczony złożył wniosek na skutek którego wydano zaskarżoną decyzję, a więc od 1 września 2017 r. (wniosek złożono 21 września 2017 r.). W związku z tym, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ §1 kpc zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu prawo do ustalenia wysokości emerytury zgodnie z art. 110a ustawy emerytalnej za okres od 1 września 2017 r. do 31 grudnia 2017 r., tj.: od momentu złożenia wniosku o przeliczenie świadczenia do dnia poprzedzającego dzień, w którym uwzględniono żądanie ubezpieczonego w związku z kolejną decyzją (z 27 lutego 2018 r.) wydaną po przedstawieniu nowych dowodów.

W związku z tym, że w decyzji z 27 lutego 2018 r. organ rentowy uwzględnił żądanie ubezpieczonego, to Sąd na podstawie art. 477¹³§1 kpc umorzył postępowanie w tym zakresie.

(-) SSR del. Magdalena Kimel